

A platí ještě ta Ústava? Aneb Právní život

Říká se, že dva právníci mívají tři názory. Prezident republiky Miloš Zeman ani nemusí být právník a dovádí toto tvrzení, vysmívající se časté nejasnosti právních norem a širokým možnostem jejich výkladu, k dokonalé absurdnosti. Nejen, že mu asi nejsou jasné zcela logické věty v Ústavě, ale dokonce vymýšlí i nové právní postupy, nemající sebemenší oporu v českém právním řádu. Konkrétně jde o podnět Ústavnímu soudu, kterého se hodlá zeptat, co je to v Ústavě vlastně napsáno a co to přesně znamená. Řekněme tak nějak pro futuro.

O tom, že je podobné dotazy možné klást, se prezident Zeman patrně dočetl v podobných místech, v nichž svého času našel i onen inkriminovaný článek Ferdinanda Peroutky. Ale dost laciných vtipů, jak prezident a lidé kolem něj pracují s nejvyššími zákony naší země a jejich výkladem, skvěle vystihuje i hradní argumentace odbornými názory profesora Václava Pavlíčka. Že psal společně s doktorem Jiřím Hřebejkem v dobře dostupné knize pravý opak, je detail nehodný rozlišovacích schopností prezidentova majestátu. Avizovaná omluva na tom příliš nemění. A tak se teď prezident zkusí zeptat Ústavního soudu, ten mu řekne, že mu nic neřekne a budeme tam, kde jsme byli. Zabere to ale nějaký čas.

Nevím, jestli se už někdy na sociálních sítích vedlo tolik plamenných debat o českém ústavním právu, ale spíš bych řekl, že ne. Stačí sledovat například profily emeritní místopředsedkyně Ústavního soudu Elišky Wagnerové, ústavního experta Jana Kudrny nebo i děkana pražské právnické fakulty Jana Kuklíka. Ten situaci v určité chvíli glosoval geniálně, když napsal následující: „Možná je to profesionální deformace, ale mám stále neodbytnější pocit, že na Hradě používají text ústavy z roku 1920...“

Do toho se v televizi neustále střídají ústavní právníci. Když zrovna nemluví Aleš Gerloch, mluví Marek Antoš. Když nemluví Marek Antoš, mluví Jan Kysela. A tak dále. Obzvláště vtipný, svým tradičním způsobem, pak byl v České televizi emeritní ústavní soudce Stanislav Balík. S trochou parafráze řekl, že onen podnět Miloše Zemana Ústavnímu soudu je, jako by se zeptal: „A platí ještě ta Ústava?“ Je to vlastně všeríkající shrnutí té naší ústavní a politické lapálie.

Ale odbočme trochu stranou. Když téměř před čtyřmi lety přicházel profesor Vladimír Sládeček jako nový soudce na Ústavní soud, řada lidí měla obavy, zda se nebude chovat příliš formalisticky a pozitivisticky. Minimálně některé nálezy, pod nimiž je podepsán jako soudce zpravodaj, ale tuto obavu patrně rozbíjejí. „Civilní soudy jsou povinny posuzovat věci tohoto druhu důsledně (a v pochybnostech meritorně) na základě řádně zjištěného skutkového stavu tak, aby rozsah omezení svéprávnosti - od přiznání bez jakéhokoli omezení až po omezení fakticky se blížící zbavení způsobilosti k právním úkonům podle dřívější právní úpravy - zásadně odpovídal skutečným vlastnostem a schopnostem a zejména nejlepšímu zájmu daného člověka, který nemůže být zjednodušeně vnímán pouze jako zájem na omezování ve svéprávnosti v co možná nejmenší míře,“ stojí například v nálezu sp. zn. IV. ÚS 1584/16.

Mgr. Jan Januš

Další články:

- [Nebezpečný návrh novely zákona aneb Cesta do pekel je dlážděna těmi nejlepšími úmysly. Actio popularis – dobrý sluha, ale špatný pán](#)
- [Třpyt a bída DPP](#)
- [Lesk a bída klouzavého mandátu](#)
- [GDPR pro samostatné advokáty](#)
- [GDPR kontra zásada veřejnosti](#)
- [Proboha, nepohrávejme si s myšlenkou na zrušení Senátu – aneb I každý populismus musí mít svou mez.](#)
- [Proč máme málo soudců-mužů? Není to diskriminace?](#)
- [Zpověď týraného dyslekticko-dysgrafického autisty](#)
- [Právo stále bují aneb Právní život](#)
- [Glejt pro podpantofelníka](#)
- [Léto versus generátor spisů aneb Právní život](#)